

TEKST EN BEELD: ISABEL HOSSEY

Dressuurclinic bij Raphaël Soto in Spanje

Groetjes uit Sevilla

In februari trok ik naar Carmona (Sevilla) voor een week vol dressuurlessen op het Spaanse platteland. In de vorige CAP kon je alles lezen over mijn aankomst bij de vriendelijke Garcia-familie en mijn eerste ervaringen met de PRE-paarden, Lino en Habanero, mijn metgezellen tijdens deze stage. Na een eerste kennismaking op maandag, begint nu het serieuze werk.

DAGBOEK

*Rijden, rijden, rijden
....en longeerlessen*

Op dinsdag en woensdag staan opnieuw twee intensieve dressuurdagen gepland onder leiding van Vivi Garcia. Samen met de Amerikaanse Laura krijg ik zowel in de voor- als in de namiddag een paar pittige dressuurlessen voorgeschoteld. Opnieuw worden Lino en Habanero voor mij opgezadeld en krijgt Laura, Mimoso en Galante te rijden. Bij onze Ecuadoraanse vrienden wordt naar een nieuwe combinatie gezocht voor Maria. De vrolijke Maria, maar al te pittige Platita, bleken niet voor elkaar gemaakt. "Platita heeft een klacht tegen mij ingediend," grapt Maria. Wij plagen haar terug door te zeggen dat 'Platita's boosaardige tweelingzus' voor haar klaar staat. Niets blijkt minder waar, de mooie schimmel Oscuro wordt van stal gehaald en blijkt perfect bij het temperament van Maria te passen.

Na onze eerste lessen op maandag, begint nu het serieuze dressuurwerk. Vivi heeft duidelijk een plan en wil ons klaarstomen voor de privélessen van Raphael Soto op vrijdag en zaterdag. De aanpak blijft doorheen de lessen bijzonder consequent. In het eerste kwartier tot half uur wordt gewerkt op buiging en flexibiliteit in stap en draf, telkens op beide handen. Alle oefeningen komen hierbij aan bod: kuitwijken, schouderbinnenwaarts, travers en appuyeren. Ondertussen krijg ik steeds meer voeling met de paarden. Habanero blijft mijn lieveling, maar zachtjes aan leer ik ook de kwaliteiten van de energieke, zenuwachtige Lino te appreciëren. Waar Habanero geduldig blijft bij mijn fouten

en braaf afwacht tot ik het juist doe, laat Lino onmiddellijk weten wanneer ik aan het klungelen ben. Hij is bijzonder duidelijk in zijn communicatie en verwacht van mij hetzelfde!

Zoals bij alle paarden blijkt zijn energie ook heel wat voordelen te hebben. De oefeningen gaan vlot en met minimale hulpen blijft hij goed voorwaarts. De uitdaging ligt erin om hem niet zenuwachtig te maken en zijn temperament op een rustige manier in goede

banen te leiden. Ik snap wel waarom Vivi mij met dit paard gekoppeld heeft. Ik ben zelf een eerder geduldige ruiters en probeer dan ook in elke hoek en in elke oefening toch opnieuw de rust te zoeken, door te buigen en veel na te geven, zodat hij weet dat hij mag ontspannen, zonder evenwel op de voorhand te lopen. Deze aanpak lijkt te werken en zeker op woensdag hebben we een bijzonder aangename rit.

Als nieuwtje staan op dinsdag en woensdag longeerlessen gepland. Ik probeer te achterhalen wanneer ikzelf voor het laatst een longeerles heb gehad. Dat moet toch zo'n acht à negen jaar geleden zijn, toen mijn paard nog jong was en ikzelf ook. Ook Maria kijkt bedenkelijk. Voor haar is het zeker zo'n dertig jaar geleden. Nu ziet zij vooral haar kleinkinderen aan de lange hangen! Voor de longeerlessen komt een nieuw paard in de piste, Naranjero. Hij is rustig en kalm en mag het gezegd, eerder lui dan moe. Tijdens onze longeurbeurten komen heel wat stretchoefeningen aan bod. We molenwieken met onze

Het was al even geleden maar de longeles bleek bijzonder efficiënt tegen spierpijn

FUNDACIÓN REAL ESCUELA
ANDALUZA DEL ARTE ECUESTRE

De Koninklijke Andalusische Rijschool

Jerez De La Frontera: één naam, één stad, vele gezichten. Voor kenners van sherry staat Jerez bekend als de sherrystad bij uitstek. Het Engelse woord 'sherry' is trouwens afgeleid van Jerez...duidelijker wordt het niet. Dansers kennen Jerez De La Frontera dan weer van zijn 'centro de Baile Jerez', de officiële academie van één van Spanjes beroemdste dansvormen, de Flamenco. Maar voor paardenliefhebbers is Jerez het mekka van de Doma Classica en de Doma Vaquera. Wat Wenen is voor de Spaanse Rijschool, is Jerez De La Frontera voor de Koninklijke Andalusische Rijschool. Een plaats waar vakmanschap, traditie en rijkunst hand in hand gaan. Een plaats waar je fantastische paarden kunt zien in een uniek kader. Welkom in de wereld van de 'Fundacion Real Escuela Andaluza Del Arte Ecuestre'!

armen, doen intuïtief tegenstrijdige coördinatietoefeningen en schudden onze enkels los. Ondertussen praten en lachen we heel wat af. En de volgende dag blijkt de spierpijn zo waar mee te vallen. Toch het effect van een ontspannende longe-stretch-sessie?

Recente geschiedenis

Wanneer je door de grote toegangspoort het terrein van de Koninklijke Andalusische Rijschool binnenwandelt, lijkt je geschiedenis in te ademen. Maar schijn bedriegt. Zo oud is de rijschool, in zijn huidige vorm, immers

niet. De rijschool werd opgericht in 1973 en vreemd genoeg lag een 'dans' aan de oorsprong ervan.

Om de ontstaansgeschiedenis van de rijschool te begrijpen, moeten we terug naar een prijsuitreiking in 1973. Koning Juan Carlos I van Spanje (toen nog kroonprins) beboonde Don Alvaro Domecq Romero voor zijn uitzonderlijke verdiensten in de paardenwereld. Ter gelegenheid van deze prijsuitreiking creëerde Alvaro Domecq Romero een heuse show 'Cómo bailan los caballos andaluces' of vrij vertaald 'Hoe de Andalusische paarden dansen'. Deze show lag aan de basis van de oprichting van de rijschool en wordt tot op de dag van vandaag nog steeds vertoond met wisselende choreografieën. Kort na de oprichting van de rijschool nam de overheid

de leiding over. Ongeveer tien jaar geleden werd de rijschool ondergebracht in een stichting. Daardoor kan voortaan ook private financiering gebruikt worden voor de verdere uitbating van dit uniek stukje cultuur.

Architectuur

Vanwaar komt dan het overheersende gevoel van geschiedenis en traditie wanneer je de Koninklijke Andalusische Rijschool bezoekt? Het antwoord ligt in de gebouwen en de architectuur. Het domein wordt bepaald door de *Recreo de las Cadenas* enerzijds en de *Picadero* anderzijds. Het eerste is een negentiende eeuwse paleis, ontworpen door Garnier (overigens ook de architect van onder andere de opera van Parijs) en aangekocht door de overheid in de jaren zeventig. Dit prachtige paleis ligt in het midden van een grote bota-

nische tuin, die de sfeer van weleer weer spiegelt. Naast, maar toch op een respectabele afstand van het paleis, ligt de *Picadero*. Deze grote overdekte rijbaan met plaats voor 1600 bezoekers werd opgetrokken in een typisch Andalusische stijl, waar geel en wit als kleur de boventoon voeren. Ondanks de recente bouwdatum staat deze rijhal in perfecte symbiose met zijn negentiende eeuwse broer. Achter deze toonaangevende gebouwen bevinden zich twee buitenpistes, waar bezoekers de training van de paarden kunnen bewonderen. Leuk om weten, is dat je aan de kledij van de ruiters kan herkennen of het lesgevers, dan wel lesnemers zijn. Blauw is voor de leraars en de leerlingen zijn de 'groentjes', logisch toch!

Showtime

Wanneer leraars en leerlingen zich opmaken voor de show 'Hoe de Andalusische paarden dansen', de wekelijkse trekpleister in de rijschool, trekken ze hun groene en blauwe kledij uit en hun uniform aan. Zowel mannen als vrouwen dragen een halflange wit-zwart gestreepte jas met subtiel geborduurde versieringen. Op hun hoofd prijkt een nogal bijzonder hoofddeksel, de calañé hoed, die toch eerder decoratieve dan praktische waarde lijkt te hebben, te oordelen naar de vreemde ronde platte vorm.

Uitkijkend naar deze beroemde show, worden de toeschouwers in eerste instantie verrast door een ruiter, die zich van deze 'dresscode' niets lijkt aan te trekken. Het is een ruiter die de *Doma Vaquera* rijstijl toont. Dit is de typische rijstijl van veehoeders te paard op het Spaanse platteland. Gezien de origine van de *Doma Vaquera* draagt de ruiter comfortabele en praktische kledij zonder opsmuk.

Doma Vaquera

Bij *Doma Vaquera* rijdt de ruiter voortdurend met één hand. Vooral de zit, het verplaatsen van het gewicht en het gebruik van de beenhulpen sturen het paard. Het paard zelf is wendbaar en snel. Op de kleinste hulpen toont het paard verbluffende acceleraties van stap naar een sprintende galop. Ook in omgekeerde richting verbaast het paard door vanuit galop in één tel volledig halt te houden. In *Doma Vaquera* moet de ruiter volledig op zijn paard kunnen vertrouwen. Het werk op het platteland was hard en zwaar en meer dan eens werden de veehoeders geconfronteerd met een geïrriteerde stier. De paarden zelf worden geselecteerd en getraind op wendbaarheid, snelheid, moed, uithoudingsvermogen en een werkwilbig karakter. Het optreden van deze ruiter is één van de meest memorabele van de show. Wanneer hij met één hand moeiteloos galopwissels om de pas uitvoert, barst op de tribune een spontaan applaus los. De stieren

en het vee zijn afwezig in de arena, maar het publiek kan zich moeiteloos voorstellen hoe het werk op het platteland eraan toeging. Alhoewel... misschien toch in een eerder geromantiseerde vorm.

Zie ze dansen

Volgend op de *Doma Vaquera*, komt de *Doma Classica*, een rijstijl die zeer gelijkwaardig is aan de klassieke dressuur zoals de meesten onder ons dit kennen, maar met een aantal typisch Spaanse elementen, zoals de Spaanse pas. Daarna volgt een sterk staaltje koetsierswerk. Drie combinaties van paard en koets, waaronder een indrukwekkend vierspan voor een prachtige antieke koets, tonen een uitgekiende choreografie. Zelfs de lijnen van de wielen op de grond vormen mooie geometrische patronen.

Wanneer de koetsen uit de rijbaan verdwenen zijn, komen een aantal ruiters met paarden aan de hand binnen. Het is tijd voor levades, caprioles en courbettes. Deze sprongen boven de grond vergen het uiterste van de paarden. Je ziet hun spieren spannen en de concentratie in hun ogen. In het midden van de rijhal tussen twee pilaren, die de Spaanse en de Andalusische vlag dragen, is ondertussen een paard aan het piafferen.

Als slotstuk van de show komt een carrousel van een tiental paarden binnen. Het dansen kan beginnen! De carrousel is exact georkestreerd en gehoreografeerd. Tien ruiters voeren in harmonie met hun prachtige paarden een levend kunstwerk op. De dans is tot in de details uitgewerkt en de combinaties spiegelen elkaar. Enkel de vacht van de paarden verschilt, deze *different shades of grey*, zijn het enige wat hen van elkaar onderscheidt.

Een bezoekje waard

Boek je een citytrip naar Sevilla? Ga dan zeker even langs bij de Koninklijke Andalusische Rijschool in Jerez De La Frontera. Als paardenfanaat zul je heel veel plezier beleven aan de show en de unieke omgeving. Ben je vergezeld van vrienden of familie die jouw fascinatie voor paarden niet delen of snappen? Verleid hen dan met de belofte om na het bezoek een lokale bodega binnen te stappen voor een sherrytje. Wedden dat ze je met plezier vergezellen en er hoogstwaarschijnlijk nog plezier aan beleven ook! ■

Meer info

Fundación Real Escuela Andaluza
Del Arte Ecuestre
Avenida Duque de Abrantes S/N
11407 Jerez de la Frontera
<https://www.realescuela.org/>

